

bij het mikroskopisch onderzoek der rietsuikerham eigenaardige ronde, sterk lichtbrekende ligchaampjes vond, die meestal in grooter getal rondom de trichinen gegroepeerd zijn, doch ook in de trichinen-vrije ham niet ontbreken. Volgens ROEPER bestaan zij uit een eiwitachtige stof en kristallen van het een of ander kalkzout. Hoewel hij ons zijn meening omtrent de beteekenis dier ligchaampjes niet mededeelt, geloof ik toch te mogen vooronderstellen, dat zij hun ontstaan alleen te danken hebben aan de gevolgde conserveer-methode, vooral ook omdat zij in de peripherische lagen veel meer voorkomen dan in de diepere.

B.

—❁❁❁—

I N G E Z O N D E N S T U K .

In n°. 20 van het *Weekblad voor Geneeskunde* wordt onder de rubriek *Vonnissen* gemeld, dat Dr. O. . . . , Plattelands-Heel en Vroedmeester te Meerssen, door de Arrondissements-Regtbank te Maastricht is veroordeeld tot 8 boeten, ieder van 5 gulden, en in de kosten, uithoofde hij van acht gevallen van scarlatina geene kennis had gegeven aan de Burgemeesters van drie gemeenten, waar hij deze ziektegevallen had waargenomen.

Bij die gelegenheid verklaarden zes geneeskundigen uit Maastricht, dat, huns inziens, goedaardig roodvonk niet behoort tot de ziekten, welke de volksgezondheid bedreigen. Op de vraag: door welke ziekten dan wel de volksgezondheid wordt bedreigd, antwoordden zij: door die ziekten, waardoor de sterfte vermeerdert.

Twee vragen doen zich dus onvrijwillig op:

1°. Welke ziekten bedoelt de Wetgever in Art. 6 der Wet van 1 Junij 1865 met de woorden: *Ziekten waardoor de volksgezondheid wordt bedreigd?*

Opzettelijk bezigt hij de uitdrukking *besmettelijke* ziekten niet; want dan moesten, buiten de in Art. 1 der *Wet op de besmettelijke ziekten* genoemde, ook nog eene menigte andere ziekten opgenomen worden, zoo als: syphilis, granuleuse oogontsteking enz. Hierdoor zou hij van eenen anderen kant een aantal andere ziekten, die de volksgezondheid bedreigen, hebben uitgesloten, zoo als: epidemische cerebro-spinale meningitis, malariakoortsen enz. Het epidemisch karakter der ziekten schijnt dus evenmin in de bedoeling van den Wetgever te hebben gelegen. Daar er nogthans een criterium bestaan moet, zoo vermeenen wij hetzelfde te moeten vinden in het kwaadaardig karakter, dat de ziekte aanneemt, en in de complicaties die haar vergezellen, waardoor de dood wordt veroorzaakt en dus de sterfte vermeerdert.

Met onze zienswijze strookt ook de circulaire, opgemaakt in eene bijeenkomst der Inspecteurs voor het geneeskundig Staattoezigt, onder dagteekening van 21 Maart 1866 gezonden aan de H.H. geneeskundigen. Hierin leest men onder anderen het volgende:

„Men heeft gevraagd: welke ziekten bedreigen de volksgezondheid? Het komt ons voor, dat als zoodanig in de eerste plaats moeten worden genoemd: pokken, roodvonk, mazelen, typhus, angina diphtherica, cholera, kinkhoest. Deze ziekten staan echter ten opzichte van het gevaar, *waarmede zij de gezondheid en vooral het leven der bevolking bedreigen*, in geen deele gelijk. Van het voorkomen van mazelen en kinkhoest schijnt het althans onnoodig melding te maken, zoo lang zij niet een kwaadaardig karakter hebben aangenomen”.

2°. Is goedaardige scarlatina eene ziekte, die de volksgezondheid bedreigt?

Ieder practicus heeft ondervonden dat roodvonk en mazelen, zoo als ook andere

besmettelijke ziekten, nu eens een goedaardig, dan een kwaadaardig beloop hebben, en in het laatste geval zeer moorddadig kunnen zijn.

De ondervinding leert ons tevens, dat, volgens het heerschend ziektekarakter, goedaardige scarlatina doorgaans goedaardige, kwaadaardige scarlatina doorgaans kwaadaardige doet ontstaan. Daar nu goedaardige scarlatina tegen kwaadaardige voorbehoedt, is het verkieslijk goedaardige te hebben doorstaan. Niemand zal toch verwaand genoeg zijn om te gelooven dat wij een middel hebben om de scarlatina uit te roeijen, of om het epidemisch heerschen daarvan geheel te kunnen beletten. En zij, die de kwaadaardige epidemie van 1866 hebben waargenomen, zoo als wij, zijn ten volle overtuigd, dat men goedaardig roodvonk niet moet beschouwen als eene de volksgezondheid bedreigende ziekte, maar eerder ais een voorbehoedmiddel tegen kwaadaardig roodvonk.

Goedaardig roodvonk staat tot kwaadaardig bijna in dezelfde verhouding als koepok-inenting ten opzigte van variola. Want, daargelaten het gevaar van syphilitische besmetting, neemt men na deze kunstbewerking toch weleens eclampsia, erysipelas, ja zelfs gangreen waar met doodelijk gevolg. En toch schrijft de Wetgever de vaccinatie voor, en niet zonder gegronde reden.

Indien men ook aanneemt, dat de voorschriften der Wet het kind onttrekken aan de besmetting voor roodvonk; hoe zullen later de volwassene personen worden gevrijwaard tegen roodvonk? Men zal toch niet beweren dat deze ziekte minder gevaarlijk is voor volwassenen. Daar nu scarlatina daarenboven spontaan kan ontstaan, zoo zullen de voorschriften der Wet niet kunnen beletten dat eene beperkte kwaadaardige epidemie meer onheil teweegbrengt dan eene uitgebreide goedaardige.

En goedaardig zonder twijfel waren al de gevallen van roodvonk, welke sedert een jaar in deze gemeente en in omstreken zijn waargenomen.

Nu vragen wij aan den ongenoemden correspondent van Maastricht of hij aan de circulaire dacht van de H.H. Inspecteurs, toen hij schreef: "Het gezond verstand heeft dus gelukkig de zegepraal behaald over tegenwerking van den kant van personen, waarvoor in dit geval al een zonderlinge grond werd aangegeven".

Wij gelooven dat gezond verstand niet toereikend is om een wetenschappelijk vraagstuk, vooral op practisch gebied, op te lossen.

Met de opname dezer regels zal de Redactie van het *Weekblad voor Geneeskunde* verpligten

Maastricht, 7 Julij 1874.

Dr. F. E. FOUQUET.

" J. W. GERMAIN.

" J. H. J. SCHREINEMACHER.

" TH. DEULBOUER.

" J. A. NIJST.

L. P. A. SCHOLZ, arts.

NB. De Redactie plaatst het bovenstaande, hoewel zij noch de beperking van epidemiën boven der menschen bereik acht, noch het hier voorgestelde door-zieken der bevolking met roodvonk als middel ter vermindering der sterfte kan aanbevelen, gedachtig aan de geschiedenis der pokken vóór de inenting en aan de groote vermeerdering der sterfte die reeds de goedaardiger mazel-epidemiën door hare gewoonlijk sterke uitbreiding na zich slepen.

RED.

